

PAASTUAJA V PÜHAPÄEV B AASTAL

(Esimene lugemine Jr31 ,31-34)

Lugemine prohvet Jeremija raamatust:

Vaata, päevad tulevad, ütleb Issand, mil ma teen Iisraeli sooga ja Juuda sooga uue lepingu. Mitte sellise, nagu ma tegin nende vanematega - sel päeval, kui ma võtsin kinni nende käest, et viia nad välja Egiptusemaalt. Selle lepingu nad murdsid, kuigi ma olin nad teinud oma pärisrahvaks - ütleb Issand. Aga leping, mille ma teen Iisraeli sooga pärast neid päevi - ütleb Issand -, on niisugune: Ma panen oma seaduse nende sisemusse ja kirjutan selle nende südamesse; siis olen mina nende Jumal ja nemad on minu rahvas. Siis ei õpeta keegi kedagi, ega ütle: tunne Issandat! Sest kõik tunnevad mind, nii väikesed kui suured - ütleb Issand. Ja ma annan neile andeks nende süü, ega tuleta enam meelde nende pattu. See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps51 , 3-4.12-13.14-15. R:12a)

R: Loo mulle, Jumal, puhas süda.

Jumal, ole mulle armuline oma helduse pärast,
kustuta mu ülekohus oma halastuse pärast.

Pese mind hästi mu süüteost
ja tee mind puhtaks mu patust.

R:

Loo mulle, Jumal, puhas süda
ning anna mulle uus, kindel vaim.
Ära heida mind ära oma palge eest
ja ära võta minult ära oma püha Vaimu.

R:

Anna mulle tagasi mu rööm Sinu lunastuse üle
ja kinnita mind oma tahte vaimuga.
Siis õpetan ma üleastujaile Sinu teed
ja patused pöörduvad Su poole.

R:

(Teine lugemine He5 ,7-9)

Lugemine kirjast heebrealastele:

Kui Kristus alles maa peal elas, tõi ta oma palved ja anumised valjuhäälselt ja ühes pisaratega Tema ette, kes võis teda surmast ära päästa. Ja tema palvet võeti kuulda ning ta sai lahti oma hirmust. Kuigi ta oli poeg, õppis ta kannatuste läbi sõnakuulelikkust. Ja kui ta oli jõudnud täiuslikkusele, sai temast igavese õndsuse tooja kõigile, kes tema sõna kuulavad. See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 12,26a)

Kes tahab mind teenida, see käigu minu järel
ning seal, kus olen mina, seal olgu ka minu teener.

(Evangeelium Jh12 ,20-33)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Nende seas, kes olid tulnud pühadeks Jeruusalemma Jumalale au andma, olid ka mõned kreeklasted. Nad tulid Filippuse juurde, kes oli pärit Betsaidast, Galileamaa linnast, palusid teda ning ütlesid: "Isand, me tahame Jeest näha". Ja Filippus läks ja rääkis sellest Andreasele ning koos läksid nad ja teatasid

sellest Jeesusele.

Jeesus aga vastas ja ütles neile: "Tund on tulnud, et Inimese poeg peab ülendatud saama. Tõesti, tõesti ma ütlen teile: kui nisuiva ei lange mulda ega sure, jääb ta ükski, aga kui ta sureb, siis ta kannab palju vilja. Kes oma elu armastab, see kaotab selle, kuid kes vihkab oma elu selles maailmas, see hoiab selle alal igaveseks eluks. Kes aga tahab mind teenida, see käigu minu järel, ning seal, kus olen mina, seal olgu ka minu teener. Ja kes mind teenib, seda tahab Isa austada. Nüüd on minu hing hirmul, ja mida peaksin ma ütleva: Isa, säästa mind sellest tunnist? Kuid just sellepärast ma tuln selleks tunniks. Isa, üleenda oma nime!"

Siis kostis hääl taevast: "Ma olen juba ülendatud ja üleendan veelgi". Aga rahva hulgast, kes seal seisis ja seda kuulis, öeldi müristamist kuulnud olevat. Teised seevastu kostsid: "Ingel rääkis temaga". Jeesus aga vastas neile ja ütles: "See hääl ei saanud kuuldavaks minu, vaid teie pärast. Nüüd mõistetakse kohut maailma üle. Nüüd saab selle maailma valitseja välja tõugatud. Ja mina, kui mind ülendatakse kogu maailma üle, tõmban kõiki enda poole." Seda ütles ta tähendades, millist surma ta pidi surema. See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad: kes on omad ja kes on võõrad? Keeruline küsimus. Üldiselt on ju nii, et omad on meie perekonna liikmed ja need inimesed, kes pärinevad samast keelest ja kultuurist. Võõrad on need, kellel on teine emakeel ja kes on kasvanud teistsuguses elukeskkonnas. Paraku võivad ka omad omavahel tülli minna, ja võõrad ei tule ainult külla, vaid ka vallutama - ühel või teisel viisil ära kasutama ja oma ellusuhtumist peale suruma.

Kuid võib ka juhtuda et omad jäävad võõraks ja võõrad saavad omaks, nii nagu juhtus juutide ja kristlastega pärast Jeesuse ülestõusmist. Sest Jumala omaks teevad meid need põhimõtted, mis tema on meile ilmutanud, ja see on kõige tähtsam.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Millal ja millest algab kristlus, armsad õed ja vennad? Näiliselt lihtne küsimus, kuid üldse mitte nii kerge vastata. Jeesus, tema jüngrid ja poolehoidjad olid peamiselt judaistid, osa neist ka proselüüdid, ehk teiste rahvaste hulgast juudiusku pöördunud - neidki mõisteti juutidena, kuigi sünnipäraste israeliitide seas arvati neid madalamasse klassi.

Sõna "kristlased" võetakse kasutusele esimese sajandi neljakümnendatel aastatel, nagu sellest tunnistab Apostlite tegude raamat (11,26). Lõplikult kujunes juudiusulistest, kes tunnistasid Kristust messiana, omaette usund alles kolmanda sajandi lõpuks.

Täna loetud lõik evangeeliumist algab märkusega, et kreeklastest judaistid paluvad Jeesuselt audientsi - kui paljud neist olid proselüüdid ja kui paljud vere poolest juudid, see pole teada. On muidugi vähetõenäoline, et kreeklased tulid juba tollal raha laenama või laenude kustutamist paluma, nagu tänapäeval, kuid Jeesus näib neid justkui ignoreerivat ning keskendub oma peagi eesseisvale kinnivõtmisele ja ristilöömisele. "Tund on tulnud, et Inimese poeg peab ülendatud saama. Tõesti, tõesti ma ütlen teile: kui nisuiva ei lange mulda ega sure, jääb ta ükski, aga kui ta sureb, siis ta kannab palju vilja."

Kuid samamoodi võib oletada, et need Jeesuse sõnad olid suunatud just kreeklastele - täpsemalt inimestele, kes olid paganate seast juudiusku pöördunud. Sest kui üks usund lakkab välismaailmaga suhtlemast ja kapseldub endasse, kui uskupöördunuid ei integreerita täisväärtuslike liikmetena vaid käsitletakse automaatselt alamatena, siis kaob vastastikune austus ja tundmaõppimine asendub eemaletõrjumisega.

Sarnaselt tekib ka umbusaldus täiskasvanute ja noorte vahel. Kui täiskasvanud tulevad noortele ütlema, kuidas on õige, siis näevad noored seda sageli rünnakuna nende loomingulisusele ja tulevikuvisioonidele. Sageli tajutakse ka noorte süütuid erinevusi vanema põlvkonna tõekspidamistest lausa reetmisena - näiteks, kui noorus kuulab teistsugust muusikat kui nemad, kannab teistmoodi rõivaid vms. Muidugi tahavad nii mõnedki täiskasvanud noortega hea läbisaamise nimel näha nende primitiivsevõitu mänguõhinas midagi progressiivset, kuid ka see teine äärmus ei ole elukogenud inimese jaoks mõistlik käitumine. Noorusaja eneseotsingute ja maailma-avastamise ajajärk on pigem üpris valus eluperiood, mida meenutatakse aastaid hiljem enamasti ebamugavustundega.

Samasugust pinnapealsust võib kogeda ka suhtumises arengumaadesse, nende usuvaimustusse ja pilgeni täis kirikutesse. Kui sealsete inimeste usku lähemalt uurida, siis saab selgeks, kui suurel määral rajaneb nende religioon ebausul ja jumalahirmul. Ka vaesuse ülistamine on enamasti enesepeetus, sest korruptsioon pole kusagil suurem kui seal, kus ühiskonna valdav osa elab ellujäämise piiril.

Sellest vaatenurgast kõlavad Jeesuse sõnad väsinuna: "Nüüd on minu hing hirmul, ja mida peaksin ma ütlema: Isa, säästa mind sellest tunnist"... Tegelikult oleks ju veel nii palju öelda, kreeklaste tulekuga peaks algama rõõmusõnumiraamatu uus peatükk. Kuid Jeesuse töö siin maa peal on lõpule jõudmas. Apostlid - eriti muidugi Paulus - on need, kes kreeklastele ja teistele paganarahvastele kuulutama hakkavad, ning ka meie teiega oleme selle missiooni tulemus. Kuid samas tähendab see, et suur osa probleemidest on jäetud meie lahendada.

Armsad õed ja vennad, me usume, et Jeesus oli samaaegselt nii Jumal kui inimene, kuid tänase evangeeliumi valguses näitab ta end meile ennekõike inimesena. Ta on väsinud, tema sõnadest kostab pettumust, ja ta pöördub taevase Isa poole lausa lihtsureliku kombel: "Isa, päästa mind sellest tunnist". Siis aga, andes eeskuju meile kõigile, kinnitab ta: "Just sellepärast ma tulin, selleks tunniks. Isa, ülenda oma nime!" Ning surses inimesena võtab ta oma sureliku ihu ülendamise läbi taevasse meidki - siis kui me jätkame tema tööd siin maa peal. Aamen.